

TMMOB Jeofizik Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi
“İstanbul Depreme Hazır mı? Sempozyumu”
Sonuç Bildirgesi

TMMOB Jeofizik Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi tarafından 18-19 Kasım 2015 tarihlerinde Caddebostan Kültür Merkezinde düzenlenen “İstanbul Depreme Hazır mı?” Sempozyumu'nun sonuç bildirgesi yayınlanmıştır.

İstanbul Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi, Ortadoğu Teknik Üniversitesi ve Gebze Teknik Üniversiteleri'nden konu ile ilgili uzman akademisyenlerin ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi Deprem Zemin İnceleme Müdürlüğü, Arama Kurtarma Derneği (AKUT) ve Afet ve Çevre Yönetim Sistemleri Araştırma Derneği (AÇEYSAD) üyelerinin sunumlarının yer aldığı; TMMOB Jeoloji Mühendisleri, Maden Mühendisleri, İnşaat Mühendisleri, Harita Mühendisleri, Çevre Mühendisleri Odaları ve Mimarlar Odası İstanbul Şubeleri'nin katkılarıyla; ayrıca Kadıköy ve Avcılar Belediyeleri Başkanları'nın katılımlarıyla gerçekleşen, iki günde 600'ün üzerinde katılımcının izlediği sempozyumda; özellikle 1999 depreminden sonra İstanbul'un gelecek nesiller için deprem güvenli ve yaşanabilir bir kent haline dönüştürülebilmesi için gerçekleştirilmiş olan ve gelecekte gerçekleştirilmesi planlanan çalışmalarla ilgili olarak katılımcılar bilgilendirilmiş, olası muhtemel bir büyük İstanbul depremi ile ilgili katılımcılar tarafından merak edilenler, konuşmacıların cevaplandıkları sorular ile giderilmeye çalışılmıştır.

Sempozyum kapsamında edinilen sonuçlar göz önüne alındığında, 1999 depreminden sonra İstanbul'da gerçekleşebilecek olası büyük bir depreme karşı, gerek üniversitelerimizde çalışan akademisyenlerin, gerekse kamu kurumlarımızda çalışan yerbilimcilerin gerçekleştirdikleri ve gerçekleştirmekte oldukları çalışmaların, yönetici konumundakilerin uygun biçimde değerlendirmeleri durumunda, yeterli düzeyde olduğu, Marmara denizinde depreme sebep olabilecek fay yapılarının deniz yansıma sismiği çalışmaları ile detaylıca haritalandırıldığı, GPS ölçümleri ile faylardaki güncel hareketlerin milimetreler bazında takip edilebildiği vurgulanmış, fakat bunca bilimsel altyapıya rağmen yönetici konumundakilerin bu çalışmaları göz önüne almayarak özellikle halkın sorun ve talepleri ile uzaktan yakından alakası olmayan 3. Köprü, 3. Havalimanı, lüks konut projeleri, AVM'ler, finans merkezleri, Kanal İstanbul gibi projelerle küresel/yerel sermayenin istekleri doğrultusunda İstanbul'u yeniden biçimlendirmeye çalışmakta olduğu, bu çalışmaları gerçekleştirirken önündeki tüm hukuki düzenlemeleri ve bilimsel altyapıyı yok saymakta olduğu belirtilmiştir.

Halkın olası büyük İstanbul depremi sonucunda oluşabilecek karmaşa ortamında ne yapması gerektiği konusunda bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesi faaliyetlerinin yeterli düzeyde olmadığı ve bu bilinçlendirme programlarının daha etkin biçimde, üniversiteler, meslek odaları ve sivil toplum kuruluşlarının tam desteği alınarak sağlanması gerektiği vurgulanmıştır. Kent merkezinin imar planlarında yer almakta olan, arazi rantının yüksek olduğu alanlarda, olası büyük İstanbul depremi için tasarlanmış "deprem sonrası toplanma alanları"nın yerlerine lüks konut, alışveriş merkezi vb. tesisler inşa edilmekte olduğu konusunda katılımcılar bilgilendirilmiştir.

Konu ile ilgili olarak İstanbul'a dair alınan tüm kararların, meslek örgütleri ve üniversitelerin bilgisi ve görüşü olmadan; yerel yönetimlerin görüşleri göz ardı edilerek uygulamaya geçirilmekte olduğu belirtilmiştir. Bir bütün şeklinde gerçekleştirilemeyen "kentsel dönüşüm", dönüştürülecek konutların içinde yaşayan vatandaşların görüşlerinden bağımsız bir biçimde, "sermaye çevrelerine pazarlama" yoluyla, belli kesimler için 'köşe dönme' aracı haline getirildiği ifade edilmiştir. Kentsel dönüşüm ile birlikte afet riski altındaki alanların dönüştürülmesi hakkındaki kanun ile Gezi Direnişi'nden sonra TMMOB'nin denetim yetkilerinin elinden alınmış olduğu ve böylece yapılan yapıların bir çoğunun depreme dayanıklı olup olmadığının denetlenememiş olduğu belirtilmiştir.

Yönetim kademesindekilerin İstanbul'a yönelik aldığı yanlış yatırım kararları ve nüfus politikaları, olası muhtemel büyük İstanbul depremi sonucu oluşabilecek büyük can ve mal kayıplarına uygun bir ortam oluşturmaktadır. Kente dair önemli kararların tek bir elden alındığı, bilimsel kriterlerin ve hukuki denetimin göz ardı edildiği, demokrasi kültürünün giderek aşındığı bir süreçte olduğumuz sempozyum kapsamında belirtilmiştir. İstanbul'un en temel sorunlarından biri olan deprem sorunu ile ilgili düzenlenmiş olan bu sempozyuma, "yoğun iş programları" dolayısıyla gelemeliklerini belirtenlere ve davet edildikleri halde davete cevap bile verme ihtiyacı duymayanlara, söylenecek son sözün halk tarafından söyleneceği vurgulanmıştır.

Sonuç olarak, içinde bulunulan bu olumsuz sürece rağmen, kamu yararı çerçevesinde, İstanbul'un doğal yapısının, kültürel ve tarihsel mirasının korunması başta olmak üzere, kentin bilim ışığında, eşitlikçi ve daha demokratik bir yaşam alanı olması için, her türlü baskı, şiddet vb. uygulamalara karşı, dayanışma içerisinde yürütülecek olan mücadelelerle süreç sona erdirilebilecektir.

Saygılarımızla,

TMMOB Jeofizik Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi XIII. Dönem Yönetim Kurulu